

VINCENTS POLYLINE

Nosacījumi, kas jāievēro krāsojot ar lineļļas krāsu, vai - kā krāsot ar lineļļas krāsu?

Dalās divās daļās:

I. Krāsošana uz koka virsmām.

II. Krāsošana uz jau iepriekš krāsotām virsmām, kas krāsotas ar lineļļas krāsu.

Krāsošanai piemēroti laika apstākļi.

Krāsošana pieļaujama, ja gaisa temperatūra ir robežās no $+10^{\circ}\text{C}$, līdz $+30^{\circ}\text{C}$, gaisa relatīvais mitrums robežās no 45 - 80% . Ideāli piemēroti apstākļi ir no 18°C - 25°C , gaisa relatīvais mitrums 45% - 65%. Nav vēlams krāsot izteikti karstā laikā, ja virsma pakļauta aktīvai saules iedarbībai. Nedrīkst krāsot slapjas virsmas, vai svaigi zāģētu kokmateriālu, kā arī kokmateriālu, kura mitrums ir virs 18%.

I. Krāsošana uz koka virsmām.

1. Attīrīt virsmu no putekļiem.

2. Gruntēt virsmu ar tīru lineļļu.

3. Zaru vietu un sveķu ligzdu lakošana ar šellaku, vai speciālu laku zaru vietām.

4. Gruntēt virsmu ar lineļļas krāsu, kas atšķaidīta ar sveķu terpentīnu (10 -15%).

5. Krāsot virsmu ar lineļļas krāsu.

1. Attīrām virsmu no putekļiem, ar mīkstu birsti noslaukot liekos putekļus. Zāģētām virsmām attīrīšanai izmantojam cietāku plastikāta saru birsti, lai notrauktu sīkās nestabilās koka skaidiņas.

2. Virsmu piesūcināšanu veic ar tīru lineļļu. Lineļļu uz virsmas uzklāj bagātīgi, biežā kārtā. Ļauj tai iesūkties virsmā. Vietās, kur eļļa pilnībā iesūkusies, virsma kļuvusi matēta, eļļu uzklāj atkārtoti. Lieko eļļu, kas vairs neiesūcas koksnē ar uzsūcošu kokvilnas drānu vai sūkli noslaukām nost, tā lai virsmai būtu viegli zīdains spīdums. Uzmanību! Drānas vai sūklis, kas piesūcināts ar lineļļu obligāti pēc lietošanas jāiemērc ūdenī, vai arī

jāsadedzina! Lineļļai veidojas termiska reakcija ar audumu, kas izraisa materiāla pašaiždegšanos. Process kopumā ilgst 3 – 5 stundas, atkarībā no apstrādājamās virsmas laukuma, koksnes uzsūktspējas un laika apstākļiem (temperatūras, gaisa relatīvā mitruma). Vēsā laikā, lai iesūkšanās process noritētu straujāk, lineļļu pirms lietošanas uzsilda, lineļļas trauku liekot ūdens peldē un karsējot līdz 60⁰ C. Ja tas ir iespējams, var uzsildīt arī apstrādājamās virsmas līdz 30⁰C. Izteikti siltā laikā uz virsmām, kas pakļautas tiešai saules staru iedarbībai, ir jāuzmanās no eļļas straujas sacietēšanas (polimerizācijas)! Ik pa brīdim jāpatausta, vai eļļa, kas vēl nav iesūkusies virsmā, nesāk sabiezēt. Ja eļļa sāk sabiezēt, tā ir jānoslauka no virsmas, un eļļošanas process ir jāpārtrauc.

Eļļošanas procesu var atkārtot pēc 5 dienām.

3. Pirms virsmu gruntēšanas ir nepieciešams ar plānu lakas slāni pārklāt zaru vietas, jo tās pastiprināti uzsūc lineļļu, tā veidojot tumšus laukumus krāsotajā virsmā. Ņemam šellaku vai zaru laku un ielakojam zaru vietas. Lai to izdarītu, izmantojam mazu otiņu vai porolona gabaliņu, ko iemērcam lakā un uztupinām uz zaru vietas un nelielā laukumā ap to. Vēlams, lai neizveidotos lakas notecējumi vai bieza lakas robeža starp lakoto un nelakoto virsmu.

4. Gruntēšana ar lineļļas krāsu, kas atšķaidīta ar sveķu terpentīnu (10 -15%).

Parasti lieto virsmām, kas iepriekš piesūcinātas ar lineļļu.

Ņemam lineļļas krāsu, kārtīgi samaisām, izmantojot maisāmo kociņu. Ar trauka sakratīšanu var izrādīties par maz, jo atsevišķi lineļļas krāsu pigmenti var būt nosēdušies trauka dibenā, un no kratīšanas tie neiejauksies krāsā vienmērīgi. Ja krāsa ir izteikti bieza, (bieza krējuma konsistencē, kas ļoti lēnām slīd nost no kociņa), pievienojam sveķu terpentīnu aptuveni 10% no krāsas masas. Krāsu atkal rūpīgi izmaisām, līdz iegūstam viendabīgu krāsas konsistenci (šķidra krējuma konsistence, kas labi notek no kociņa).

Ņemam otu, uzklājam krāsu uz virsmas garenvirzienā, bet ne visā detaļas platumā. Pēc tam uzklāto krāsu ar otu plāni izlīdzinām perpendikulāri šķiedru virzienam visā detaļas platumā. Ja nepieciešams, krāsas daudzumu uz virsmas papildinām. Pēc virsmas vienmērīgas noklāšanas perpendikulāri šķiedru virzienam, pārvelkam ar sausu otu paralēli šķiedru virzienam (garenvirzienā), izlīdzinot šķērsās krāsojuma strīpas, iegūstot viendabīgu plānu daļēji sedzošu krāsas slāni, kas neslēpj koksnes dabisko virsmas

faktūru. Grunts kārtai ļaujam nožūt vismaz 24 stundas.

5. Krāsot virsmu ar lineļļas krāsu.

Krāsu pirms lietošanas rūpīgi izmaisām. Pārļiecināmies, vai trauka dibenā nav nosēdušies krāsu pigmenti. Ņemam otu, uznesam krāsu nelielā laukumā uz krāsojamās virsmas paralēli šķiedru virzienam, pēc tam uznesto krāsu rūpīgi ieberžam koksnes šķiedrās perpendikulāri šķiedru virzienam visas virsmas platumā. Kad virsmu esam vienmērīgi nokļājuši, ar sausu otu, velkot to paralēli šķiedru virzienam, izlīdzinām atstāto perpendikulāro otas štrihu. Krāsojot lielus laukumus, šos krāsas uzklāšanas procesus veicam pa daļām, sadalot virsmu vairākos laukumos. Noslēgumā, pārvelkam ar sausu otu krāsas štrihu taisnās līnijās paralēli šķiedru virzienam, lai iegūtu viendabīgu daļēji sedzošu plānu krāsas slāni. Nav jābaidās, ka krāsošanas procesā krāsa piežūs un to nebūs iespējams izvilkst vai izlīdzināt, krāsas žūšanas laiks ir lēns un ar to strādāt var mierīgi un rūpīgi. Svarīgi ir krāsu uzklāt plānā, vienmērīgā kārtā.

Pēc pirmās krāsas kārtas nožūšanas, virsma ir ar neviendabīgu spīdumu. Krāsas slānis ir daļēji sedzošs.

Virsmu krāso atkārtoti ne ātrāk kā pēc 3 dienām vai 72 stundām. Pirms atkārtotas krāsošanas pārļiecināmies vai krāsa ir nožuvusi.

Kļājot otro krāsas slāni, ievērojam to pašu metodiku un principus, ko kļājot pirmo krāsas slāni.

Virsma, kas iepriekš ir piesūcināta ar lineļļu, gruntēta ar lineļļas krāsu un divreiz krāsota, ir uzskatāma par kvalitatīvu krāsojumu, ar augstām virsmas aizsargspējām pret apkārtējās vides iedarbību.

Ja krāsa ir uzklāta uz iepriekš nepiesūcinātas un negruntētas virsmas, lai iegūtu viendabīgu, sedzošu krāsas slāni, būs nepieciešami trīs krāsas slāņi.

II. Krāsošana uz jau iepriekš krāsotām virsmām, kas krāsotas ar lineļļas krāsu.

Virsmas, kas jau iepriekš krāsotas ar lineļļas krāsu, attīra no birstošām un nestabilām krāsas daļām, pakasot virsmas ar cīklu. Pēc krāsas tīrīšanas virsmu noslauka un pārmazgā

ar ūdeni, kam pievienots mazgāšanas līdzeklis, vai dzeramā soda 5%. Virsmu pēc mazgāšanas viegli pārskalo, ļauj tai nožūt.

Pēc attīrīšanas virsmu piesūcina ar lineļļas un terpentīna maisījumu: 4 daļas lineļļa, 1 daļa terpentīna. Lieko lineļļu noslauka no virsmas, izmantojot kokvilnas drānu vai sūkli. Atsvaidzinātajam krāsojumam ļauj nožūt vismaz 24 stundas.

Vietās, kur krāsas slānis ir zudis un koksne parādījušās plaisas, tās ir nepieciešams aizdrīvēt ar lineļļas ķīti (lineļļas un krīta maisījums). Ķītei ļauj sacietēt vairākas dienas. Virsmu krāso ar lineļļas krāsu, ievērojot krāsošanas metodiku.

Ar lineļļas krāsu nav ieteicams pārkrāsot virsmas, kas ir krāsotas ar lateksa vai silikāta krāsām.

Otas krāsošanai ar lineļļas krāsām.

Izmanto stingras dabīgo saru otas, kas paredzētas krāsošanai ar lineļļas krāsām. Var izmantot otas, kas paredzētas darbam ar alkīda krāsām. Parasti tās ir ar tumši zilu rokturi un melniem sariem. Lai uzlabotu otu stingrību, var nedaudz saīsināt otu saru garumu, tos apgriežot vai nocērtot ar asu griezni vai galdniecības kaltu.

